

Slagtebænken

JEG SATTE CYKLEN fra mig og gik, efter at have låst den forsvarligt til et træ med en kraftig kædelås, ud mod klitter og hav. I dag var vejret mere normalt, kun de få pletter med sne vidnede om årstiden. Temperaturen var gået fra minus tolv grader til plus otte. På tre dage en stigning på tyve grader. Vildt! Vinden var slået om i vest og duften i plantagen var frisk og lettere forårsagtig. Mod syd dækkedes solen på skift af de næsten hvide skyer, som frimodigt drev af sted i adstadigt tempo. Cykelturen havde givet mig varmen, så jeg lynede ned for vindjakken og hævede armen, så den spage vind kunne tilføre armhulerne en smule friskhed. Det gjorde godt. Herinde i plantagen går de fleste mennesker ad den relativt brede vej, hvor to biler mageligt kan passere hinanden. Helt sikkert for at komme hurtigt ud til klitterne. Vejen følger plantagen rundt til venstre og ender næsten det samme sted, hvor den begynder. Går man lige ud i stedet for at følge vejen rundt, ender man i det store klitområde sydvest for Kongsmark. Jeg ville hele vejen ud til stranden, kigge lidt på Esbjerg Sø og vandløbet skråstreg søen, som for mange år siden var døbt Slagtebænken. Enorme, pludselige vandmasser var ved en kraftig storm skyllet ind over klitterne, havde skåret et bredt indløb og druknet mange af de får, som græssede mellem klitterne.

Navnet, for mig, refererer mest til det at dræbe, partere dyr og eventuelt spise det. Parteringen skal så ske på en slags bænk for helt at retfærdiggøre navnet. Derfor gik jeg på google, skrev 'slagte, ordbog' i søgefeltet. At slagte kan også betyde 'dræbe brutalt og hensynsløst'. Nå ja... Hvis der er noget, der kan dræbe brutalt og hensynsløst er det naturen. Havet herude i randlandet er nok det mest brutale, når det kommer til stykket. Så fik jeg det på plads. Men 'bænk'? Google igen. Det nærmeste, ordbogen kommer er 'bord eller lignende forhøjning hvor bestemte arbejdsopgaver kan udføres'.

Et vandløb kan da ud fra menneskers følelser, associationer og så videre sagtens være en slagtebænk.

Når man researcher, skaber oplysningerne billeder, og man forbinder billederne til udvidede forklaringer for at få bidderne til at samles i et overblik, som giver mening for netop sådan en som mig.

Jeg var inde i en gyselig forklaringsrækkefølge om druknede får, der blev pelset og parteret dengang, og hvor blodet farvede og gennemklistrede græsset oven for det brutale, nydannede vandløb. Oksekærrer, der afhentede de døde, parterede får, lavede dybe spor ind imellem klitterne, som dengang vel ikke var så store. Bønderne og karlene med blod på tøjet, skyllede ansigter og arme, hænder rene i det nu uskyldigt stillestående brakvand... Mennesket kan kun hævne sig på naturen ved at give den navne. 'Slagtebænken' er navnet, som har dømt stedet til evig

forbandelse. Sådan fortæller mennesker hinanden historierne om mødet mellem natur og kultur.

Jeg var dog i gang med at fortælle min helt egen historie om 'slagtebænken'.

Da jeg ankom til stedet, stod der en lille familie og kiggede ud mellem klitterne. De var rigtig klædt i gummi-støvler og vindjakker med hætter. Normalt ville jeg nok anse dem for at være tyskere, men i disse for verden så ulykkelige tider med dødelig virus overalt anså jeg det for ret usandsynligt. Da jeg kom tættere på, kunne jeg da også tydeligt høre faderen fortælle om dengang, da *mange hundrede får druknede*. Han pegede ud mod havet hen over indløbet. Han fortalte videre om de mange storme, som jo i tidens løb havde raseret kysterne med utallige menneske- og dyreskæbner på samvittigheden. Jeg tænkte mit. Da jeg kom forbi familien, smilede jeg venligt til dem og blinkede til den mindste af drengene. Jeg kunne mærke, at de fulgte mig med øjnene.

Jeg hader at blive overvåget. Hvorfor? Det hænger sammen med min karriere som mobbeoffer, da jeg var barn, teenager og indtil jeg blev skilt. Mobbet på grund af massiv overvægt. Dengang slog jeg i tankerne de fleste af mobberne ihjel. Hvert drab resulterede i dårlig samvittighed. Jeg påstår ikke, at tankerne og den belastede samvittighed er direkte basis for min udviklede hang til at digte drabelige historier, men det ligger vel bekvemt for højrebenet.

Efter at have rundet en af de yderste klitter stod jeg nu og skuede ud over strand og hav og kunne ikke mere ses af familien. Der var ikke tegn på naturens immanente voldsomheder. Men vi ved, at dette er 'stilheden før stormen' og 'man skal ikke skue hunden på hårene'... Det monstrøse hav, som er så livgivende, river tæppet væk under idyllen efter behov – tilsyneladende vilkårligt. Naturen kender imidlertid ikke dårlig samvittighed.

Et godt stykke ude sås tre rejekuttere.

Jeg tjekkede tiden på min mobil. 12:17.

Jeg gik ned på stranden. Der var næsten højvande, så jeg gik helt ud i vandkanten. Jeg har altid elsket at følge det våde aftryk i sandet, som de indskyllende bølger skaber. Mine fodaftryk, forestiller jeg mig, vil sikkert – forhåbentlig – forvirre eller endnu bedre: mystificere andre strandgængere, hvis aftrykkene ellers ville undgå bortvask. Ideen var om end svagt gennemtænkt fulgt med mig, siden den opstod.

Jeg gik ikke i mere end ti minutter, før jeg drejede op mod klitterne. Jeg ville udforske Esbjerg Sø og omgivelserne.

Esbjerg Sø er firehundrede meter gange trehundrede meter. Med lidt god vilje minder den på google maps om en pelagisk fladfisk med en bred hale. En akvariumentusiast ville sammenligne den med en scalare.

'Fiskeri forbudt' står der på flere skilte. Området er fredet. Jeg er selv lystfisker, og den slags forbud adlyder jeg

ubetinget. I øvrigt havde jeg ingen fiskegrej med til Rømø. Og vil helt sikkert aldrig have det.

Glade børnestemmer lød. To børn løb op og ned ad klitterne. Lidt efter dukkede også deres forældre frem. På vej mod mig og søen.

Irritationen over nu at blive afbrudt i min ensomhed her ved Esbjerg Sø af den samme familie, som jeg mødte hende ved Slagtebænken, lagde en dæmper på min digtelyst.

Faderen kaldte på drengene. Familien tog plads ved den søndre ende af søen og halede to termokander frem samt nogle kopper eller krus. Jeg gættede på kaffe og varm kakao. Det kunne lige så godt være te og saftvand. Min mave knurrede, og jeg blev lidt tør i svælget. En gang imellem tænker jeg mig ikke tilstrækkeligt om. Min irritation tog til, skulle have taget drikkelse med og et stykke brød. Jeg kunne nu ud af øjenkrogen tydeligt se, at der var tale om engangskrus. Selvfølgelig var det det!!! Og det kunne ligne børn bare at smide dem i naturen. Forhåbentlig var det gode forældre, så det ikke ville ske.

Jeg besluttede at gå tilbage til Slagtebænken igen. Jeg skulle forbi dem, da de stod lige ved siden af sporet. Besluttede mig trods min aversion at smile stort og blinke til knægtene igen. Vise mig fra min ikke-irritable side. De kiggede hen mod mig. Det så ud til, at moderen sagde noget til sin mand. Inden jeg nåede helt hen, så jeg kunne

blinke, lød det fra faderen: "Hej igen! Har du lyst til en kop varm kaffe – eller kakao?"

Jeg havde ikke forestillet mig, at en sådan venlig gestus, en sådan åbenhed ville blive starten på en fuldstændig uforudset, eftertrykkelig ændring af dagen.

Min første reaktion var frygt, berøringsangst, jeg stivnede. Normalt er jeg rimelig velartikuleret og beredt i replikken, men lige her og nu, hvor jeg skulle passere dem, og alle mine forsvarsmekanismer havde overtaget beredskabet, smuldrede det for mig. Normalt ville jeg vel have takket nej og fortsat, irriteret over deres øjne i min nakke, indtil noget nyt ville fange min opmærksomhed. Lige her og nu gav jeg efter. Set i bakspejlet har jeg fortolket situationen hen ad: Positive og ægte, reale overraskelser i retning af venlighed, må simpelthen være nedbrydende for den negativitet, et menneske kan opbygge, uden at grundene til aggressionerne har bund i virkeligheden. Man kan vel sige, at realiteterne vinder over fiktionen.

Min anden og synlige reaktion var et smil, en lille pause og et endeligt *ja tak*.

"Kakaoen er smadder go'! sagde den mindste af drengene, ham jeg havde blinket til hende ved Slagtebænken. "Er der ikke nok endnu, mor?" Moderen bekræftede det.

"Åh, jeg kan lide det hele, jeg er ikke kræsen, ... men hvis der er nok kaffe, vil det være rigtig godt!" svarede jeg. Den mindste af drengene så lidt skuffet ud, den ældste klarede op i tilfredshed.

Moderen fandt et engangskrus frem fra rygsækken, skænkede kaffe op og rakte mig kruset. Jeg tog en slurk. Det gjorde godt – og faktisk varmede det både krop og sind så meget, at resten af mine forbehold forduftede. Jeg følte mig klar til at samtale.

”Den er god, kaffen!”

”Ja, det synes vi også, det er Peter Larsen. Vi har først for nyligt opdaget den, ... og har helt taget den til os ...” Moderen var nok den mest snaksalige. ”Bor du på Rømø?” spurgte hun. Før jeg nåede at svare, fortsatte hun: ”Vi er her på corona-ferie, så at sige. Både drengene og os er sendt hjem. Så tog vi hertil, til Havneby, hvor vi lejer et af de store sommerhuse, dem med stråtag. Ved du, hvad det er for nogen?”

Jeg nikkede. ”Ja, det er dem, der ligger ud mod golfbanen, ik’”

”Jo, og det er et dem med udsigt. Gode og flotte lejligheder!”

Udsigt til en golfbane ... Bevares, der er grønt det meste af året – snehvidt for få dage siden. Men okay, hvis man er golfer, så ... ” Jeg spurgte, om de spillede golf.

”Nej, men de gør det, dem vi har lejet af. Det er nogen, vi kender rigtig godt.”

Faderen rømmede sig.

”Er du også hjemme på corona-ferie?” spurgte han.

”Jo da,” kunne jeg fortælle. ”Det er en af de få glæder ved denne her ulykkelige nedlukning.”

"Vi er begge to lærere," oplyste moderen, "og underviser hjemmefra, som det hedder." Hun satte med fingrene 'underviser hjemmefra' i citationstegn. "Men det klarer vi også fint i lejligheden." Drengene, især Jonas," forklarede hun, "bliver jo også undervist over nettet, gør du ikke?" Jonas nikkede lidt surt, trak overdrevent med en skæv grimasse, men smilede så.

Hendes mand nikkede alvorligt.

"Men optimalt er det godt nok ikke!" Jeg kunne se, at det var, hvad han mente.

"Hvad laver du?" kom det fra den mindste. "Er du også lærer?" Og selvfølgelig skulle det komme fra ham. Når jeg bliver spurgt om, hvad jeg laver, og jeg så skal svare, at jeg er lærer uden arbejde som lærer, men som alt muligt andet, og det aftvinger en fortsættelse i retning af en forklaring af 'hvorfor' og 'hvad så', og at det så ender ud i, at jeg *glæder mig til min efterløn*, så er reaktionerne hos udspørgeren næsten altid en blanding af medlidenhed, opmuntring, trøst. Velmente, men ret ligegyldige tilkendegivelser.

"Ja, jeg er lærer, men jeg er snart gammel nok til at holde op med at være lærer." For at bremse et efterfølgende 'hvad så?' i tilløbet, tilføjede jeg: "Jeg er også forfatter." Drengene kiggede med overraskelse malet i ansigterne. "Jeg skriver historier, digte og sange og alt sådan noget," forklarede jeg.

"Skal du pensioneres, det ser du da ikke gammel nok ud til," kom det fra moderen. Og det havde hun jo ret i, hvilket jeg bekræftede.

"Efterløn." Inden jeg igen skulle ud i forklaring, fortsatte jeg: "Og det glæder jeg mig til, så jeg kan gøre mere ud af blandt andet mit skriveri." De ventede åbenbart, at jeg fortsatte. "Jeg er i gang med en trilogi, en slags krimi..."

"Wooaaaw! Bliver der så slået nogen ihjel?" Igen var det den mindste.

"Ja, mange... Og sådan en krimi er ikke for børn. Men den er nok også for lang til, at børn gider."

Forældrene fulgte samtalen, moderen med rynket pande, faderen med et interesseret smil.

"Nu skal du ikke blive for ivrig, Niklas, du ved jo, at du ikke kan sove, hvis du kommer til at tænke på noget farligt..."

"Ja, det ved jeg jo godt..."

"Og så tisser han i sengen," tilføjede storebroren med et lumsk smil.

"Så, nu skal I ikke komme op at slås," kommenterede moderen, da den mindste, Niklas, gav sig til at sparke Jonas, som forsøgte at skubbe sin lillebror omkuld. Det endte med at faderen greb ind.

"Kan du huske, da du selv var barn?" spurgte faderen henvendt til mig – efter at have løftet Niklas over til moderen og placeret Jonas i god afstand. Det skete i god

forståelse, og ingen af knægtede vrøvlede. Jonas fik dog lige fingeren af sin fremmelige lillebror. Sympati for familien bredte sig i mig.

”Ja, mon ikke ... Jeg har også en lillebror.” Jeg hævede øjenbrynene og vendte øjnene opad, mens jeg nikkede med hovedet. ”Hvis der er nogen, der har været dreng med en bror, så er det mig.” Jeg tog min mest alvorlige grimasse på og fortsatte: ”Men man skal passe lidt på med at drille sin lillebror. Jeg kom engang til at spænde ben for min lillebror, da vi spillede fodbold mod hinanden i haven, og det gjorde nok temmelig ondt, for han blev så sur, at han lovede mig tæsk, når han blev sytten år.”

”Fik du så... tæsk?” Faderen så sigende på sin familie. ”Altså da han blev sytten...”

”Heldigvis ikke. Jeg gav ham en rigtig god fødselsdagsgave. Så han lod være. Måske tilgav han mig.”

”Så skal Jonas også give mig en god gave,” råbte Niklas. ”Ellers får du tæsk, Jonas!”

”Ja ja ja,” kom det fra storebroren.

Moderen havde fået øje på, at mit krus var tomt og gjorde tilløb til at fylde det op, men jeg holdt hånden over bægeret som ’nej tak!’

”Nej tak,... men det var dejligt at få lidt varm kaffe, jeg skal også videre, skal lige tilbage til Slagtebænken et smut... og så hjemad, min cykel holder et godt stykke omme.”

Vi sagde pænt farvel, nåede lige at præsentere os. De hed Sonja og Peter. Michelsen til efternavn.

Ved Slagtebænken stod jeg i højst fem minutter og prøvede at få glimt af fiskeyngel, krabber eller andre dyr. Vandet var klart nok. Men sollyset gjorde det vanskeligt at se fra denne side, og der var for dybt til at gå over. Jeg fulgte den aflange sø rundt for ligesom at føle terrænet.

Med blikket skiftevis ude i vandet for at studere og på land for ikke at falde faldt jeg ind i et bevægemønster, som fik sin egen puls, sin egen vejtrækning. En meditativ tilstand.

Specifikke, impulsive tanker, som jeg ellers altid får ved bare den mindste påvirkning, forblev borte – sådan som jeg husker det. Lydene fra fugle, blæst, bølgeskvulp optog mig ikke. Først da jeg var ved start (efter turen rundt), vendte mit jeg tilbage med fuldt overblik. Jeg trak vejret dybt og lavede nogle strækkeøvelser og svingede med armene for at sætte blodet i gang igen.

Så oplevede jeg det, som kun sker, når jeg er alene, og verden omkring mig kræver min fulde tilstedeværelse: Mit blik fæstner sig ved en bestemt genstand, og genstanden zoomer ud samtidig med at al lyd får rumklang som i et kirkerum – Ribe Domkirke for eksempel, hvor der er ujævne ekkoer hele vejen rundt i skib og sideskibe. Jeg plejer at lukke øjnene for at opleve suget i mave og underliv, som tilstanden giver mig. Fornemmelsen er ikke

ubehagelig – i modsætning til når man har fået alt for meget alkohol og lægger sig for at sove, og det hele bare kører rundt, så man bliver nødt til at holde øjnene åbne, indtil søvnen kommer af sig selv.

Et råb fra mit indre, en indskydelse fik mig til at gå tilbage den modsatte vej rundt om søen. Solen var helt oppe øverst på himlen, og glimtene i søen distraherede ikke, så jeg så nu tydeligt, hvad det var, min underbevidsthed havde trukket mig tilbage til. Der lå en hund dernede. En tysk korthåret jagthund. Hønsehund er den rette betegnelse. En hvalp så det ud til. Den var holdt nede af en pose med noget tungt i, og en kløftet grangren med mange kviste var smidt ovenpå – sandsynligvis for at skjule liget.

Hvis et dyr er uhelbredelig sygt, aflives det ofte så blidt og hurtigt som muligt. En jæger afliver sin egen hund ved at skyde den. Det går hurtigt og er forbundet med så lidt lidelse som muligt. Medlidenhedsdrab kaldes det. Eutanasi. Hitler brugte det som undskyldning for at udrydde handikappede. Men i alle disse tilfælde enten brænder eller begraver man liget. Dette var ikke medlidenhedsdrab. Det var mord!

I fuldt vågen tilstand begyndte det at køre i hoved og krop. En kold sved bredte sig fra skuldrene og nakken. Spørgsmål. Ny opgave. Det første var selvfølgelig at få ringet til politiet eller Falck. Jeg ringede til Falck, som nok skulle kontakte politiet. Få minutter efter ringede en kvindelig betjent og bad mig vente, indtil de kom.

Havluften, salt og frisk, blandet med stanken af råd-
nende planter i søens brakvand dominerede den venlige
aroma fra lyng, græs, fyrrenåle. Jeg gik hen til min cykel –
også for at tage imod politiet.

Da politiet dukkede op, var familien med de to drenge an-
kommet og var sat ind i situationen. Den ældste, Jonas,
havde lagt billede ind på Facebook af den druknede hund.
Han tog også lige et billede af politibilen. En yngre kvinde
og en lidt mere moden mand stod ud. Vi præsenterede os.
De skrev alle navne og anden nødvendig info ned, også
drengenes – den yngste, Niklas, så meget stolt ud, da han
kunne fortælle dem både navn, adresse, alder og cpr.nr.
og e-mailadresse.

Vi sagde farvel til familien Michelsen og begav os over
til søen.

”Prøv lige at forklare din rute, indtil du så hunden,” op-
fordrede kvinden, Susanne Møller. ”Jens, vil du ikke nok
fortsætte med at tage notaterne?!” sagde hun, idet hun
henviste til at kollegaen, Jens Bang, var ved at stoppe no-
tesblokken i brystlommen. Han tog med et smil blokken
frem igen.

”Jo, selvfølgelig, Sanne!” svarede han og sendte et par
hævede øjenbryn af sted mod mig – som hun lagde mærke
til. Der opstod et mindre tavst øjeblik mellem de to. Hun
rømmede sig svagt.

"Jeg stillede cyklen her," forklarede jeg og pegede på min cykel. "Jeg ville herud, bor tæt på Havneby, jeg havde hørt om Slagtebænken og ville herud for at se dette sted, hvor der var sket det ulykkelige brud på klitterne, vist nok i 1864, som havde druknet en stor mængde får." Jeg ventede lidt med at fortsætte, indtil Jens Bang kiggede op fra sin blok. Familien Michelsen stod ved søen, da jeg kom, og jeg ville ikke forstyrre farens forklaringer, så jeg gik hen til Esbjerg Sø og rundt."

"Øjeblik," kom det fra Bang, "var det der, du opdagede hunden?" Han kiggede op. Nu var det Susanne Møllers tur til at sende mig et sigende blik. Bang så det ikke.

"Nej, det var først senere, da jeg gik herhen til Slagtebænken igen," forklarede jeg videre. Jeg fortalte om min store interesse i Rømmø og dens historie. Fortalte, at jeg skrev om det – om mine oplevelser og de billeder, mine forestillinger om mulige dagligdags og enkelte ret umulige begivenheder dannede. Bang bad mig flere gange om 'lige at stoppe lidt'. Jeg var overbevist om, at han skrev alle mine ord ned. Jeg tror, det morede hans kvindelige og meget yngre kollega, at han 'var kommet på arbejde'.

De ville gerne have, at vi fulgtes hele vejen rundt – eller rettere, det ville Susanne Møller, så det gjorde vi. Da vi var kommet rundt om Esbjerg Sø til stedet, hvor jeg igen havde mødt familien Michelsen, var blevet budt på kaffe, havde talt lidt om forskelligt, hvordan jeg havde oplevet

drengene og deres indbyrdes forhold og lidt om, hvordan jeg havde haft det med min egen lillebror, da vi var i den alder, og om, hvordan min lillebror havde truet mig med tæsk, når han engang ville blive sytten år, ja, så hørte jeg det først *gisp* fra den nu åbenbart overbebyrdede, ældre politimand. Han så op, først på sin kollega, så på mig, så på blokken og så hen på mig.

”Øh, vil du ikke lige gå tilbage fra der, hvor du møder familien lige her... Hvad var det lige, I snakkede om?” næsten bad han. Og det gjorde jeg da gerne.

Derefter gik vi tilbage til Slagtebænken og direkte hen til findestedet.

De stod lidt og diskuterede. Skulle de tilkalde teknikerne? Det endte med, at de ringede til centralen i Esbjerg og overlod det til deres overordnede at vurdere. Svaret kom næsten prompte med beskeden om at trække liget op på søbredden, fotografere det fra alle sider og sende billederne med det samme. Det gjorde de. Jeg hjalp lidt. Susanne Møller fotograferede og Jens Bang vendte hunden rundt i forskellige vinkler. Alle fotos blev sendt. Små ti minutter efter kom beskeden: ”Olesen og Schack er der om en lille time. Vent på dem!”

”Ja, det er jo da en strafbar handling,” kommenterede Bang.

Vi gik sammen tilbage til bil og cykel. Jeg fik lov at køre hjem. Jeg fik dem til at love mig, at jeg ville få besked om,

hvordan det ville udvikle sig. Ellers kunne jeg da ringe, hvis jeg havde yderligere oplysninger.

Klokken var præcis 15:44, da jeg satte mig til frokostbordet i min feriebolig. Mellem bidderne af sild, æg, rødspættefilet på groft rugbrød og slurkene af skarp snaps og koldt pilsnerøl, så jeg ind over vadehavet, hvor forskellige ligegyldige scenarier udspillede sig: indsamling af østers, fugle der fløj, landede og lettede. Skrigene fra mågerne hørte jeg ikke, heller ikke lyden inde i hovedet fra løgene på mine sildemadder, når jeg tyggede. Men fra radioen lød "Kom lig' og sæt dig, kom lig' og læg dig, kom lad mig mærke dig igen...", og jeg følte, at jeg manglede at sidde over for min kæreste og søge trøst og forklaring i hendes blågrønne øjne.

Efter at have spist op, bøvset nogle gange, taget af bordet, vasket op, sat på plads med mere, satte jeg mig i sofaen og åbnede min lap-top.

Jeg gik ind på Facebook, søgte på Jonas Michelsen. Billederne lå der allerede med teksten: "Druknet hund på Rømø. Nogen har druknet en hund i en sø ude ved stranden. SVIN!" Både hunden og politiet var der. Han havde fotograferet Bang som stod bøjet over hunden og Susanne Møller foran politibilen. Hun smilede til kameraet.